

4.3.9 Logoped

Nina Helen Erikstad og Randi Kaasa

Logopeder i helsevesenet er vanligvis ansatt ved sykehus og rehabiliteringsinstitusjoner. Logopedtjenesten kan ta i mot henvisninger fra alle avdelinger på sykehus som har voksne pasienter med språk- og kommunikasjonsvansker, stemmevansker og svelgevansker oppstått etter sykdom eller skade. Tjenesten skal se til at pasienter innen disse gruppene får en optimal oppfølging for problemene sine, og logopedene deltar i det tverrfaglige teamarbeidet rundt aktuelle pasienter. Logopedtjenesten skal også bidra til at pasientene får et godt rehabiliteringstilbud etter utskrivning fra sykehus ved å formidle behov og rettigheter til ansvarlige instanser, jmfør Opplæringsloven (se kapittel 2.3.9 Språktale- og svelgeproblemer). Når det gjelder logopedi til pasienter med MS knyttet til svelgvurderinger og oppfølging av dysfagi (svelgevansker), dysartri (utydelig tale) og stemmevansker, se kapittel 2.3.9 Språk- tale- og svelgeproblemer.

Kommunale logopeder innen skole- og helse

Noen kommuner har ansatt egen logoped for voksne. De fleste er ansatt i voksenopplæringen / PPT, og noen også innen kommunale helsetjenester. Gjeldende lovverk er da: Opplæringsloven § 4A-2.

Kommuner som ikke har ansatt logopeder, har et ansvar for å henvise pasientene til privatpraktiserende logopeder som arbeider etter lov om folketrygd. Da må pasientens primærlege henvise til logoped. I tråd med Lov om Folketrygd: Kapittel 5 § 5-10, tas henvisningen med til logopeden, som sender den til HELFO for godkjenning. Både den kommunale og den privatpraktiserende tjenesten er finansiert av det offentlige.

Referanser

Opplæringsloven § 4A-2,
Lov om folketrygd; kapittel 5 § 5-10